

Den norske jordmorforening støtter forslaget om en helhetlig og god fødselsomsorg i hele landet, en gjennomgang av hele fødselsomsorgen og at det utarbeides en ny Nou.

Den norske jordmorforening mener at det fortsatt mangler 1000 jordmødre i Norge for å få et tilstrekkelig svangerskap fødsel og barselomsorg.

Svangerskapsomsorgen: Tilbakemeldinger fra gravide og barselkvinner viser at kapasiteten i svangerskapsomsorgen er for lav og at mange gravide ikke får oppfølging av jordmor eller de får ikke time før sent i svangerskapet. Ifølge helseatlas har gravide nasjonalt i gjennomsnitt 12 svangerskapskontroller der 3 er hos lege, 4 hos jordmor og 5 i spesialisthelsetjenesten. Det anbefalte antallet for friske er 8. Det er viktig at den gravide får kontroll på riktig behandlingsnivå. En frisk gravid skal ikke trenge 5 kontroller i spesialisthelsetjenesten.

Tall fra SSB for 2017 og 2018 viser at kun 34% av barselkvinnene fikk anbefalt hjemmebesøk av kommunal jordmor. I 2018 var det 464 jordmødre ansatt i den kommunale jordmortjenesten. Dette er langt fra det antallet som en trenger for å ivareta 56 000 gravide og 56 000 barselkvinner. Selv om det de siste årene har vært en økning i tilskuddene til helsestasjon og skolehelsetjenesten så går det for tregt med rekrutteringen av jordmødre i kommunene. Tall fra helsedirektoratet viser at det har vært en langt lavere vekst av jordmødre enn helsesykepleiere.

Følgetjenesten: En undersøkelse gjort av VG i sommer viser at 77 kommuner mangler følgetjeneste. I en undersøkelse tidsskrift for jordmødre gjorde for jordmorforeningen i høst sier 1 av 3 jordmødre at deres kommune ikke oppfølger kravet om en døgkontinuerlig følgetjeneste. 23 prosent svarte at deres kommune ikke hadde en slik tjeneste i det hele tatt. Kun 47% svarte at deres kommune oppfylte kravene. De siste 30 årene har flere fødsler blitt sentralisert og antallet fødeinstitusjoner har gått fra 95 i 1979 til 45 ved årsskiftet. En sentralisering av fødslene ble hevdet å gi bedre utfall i fødsel. Nyere forskning viser at dette ikke stemmer.

Det trengs en gjennomgang av følgetjenesten. Det må sees på nye måter å løse utfordringen med at det er få fødende i kommunen og lange avstander. Kommunen må bruke jordmor ressursen innenfor hele kvinnehelsefeltet og en bør se på nye modeller. Et eksempel er å se til Sverige der de prøver ut modeller der samme jordmor tar oppfølgingen i svangerskap, følger kvinnen inn til fødeinstitusjon og er med under fødselen for så å følge opp med hjemmebesøk i kommunen.

DEN NORSKE JORDMORFORENING

TILSLUTTET: NORDISK JORDMORFORBUND ♦ DET INTERNASJONALE JORDMORFORBUNDET (ICM)

Spesialisthelsetjenesten: Den norske jordmorforening har i mange år påpekt at vi går i feil retning innen fødselsomsorgen. De siste ti årene har vi fått tilført atskillig flere oppgaver for å øke kvaliteten og pasientsikkerheten. Et eksempel på en oppgave som er innført er Onews. Et maternelt tidlig varslingsystem. Den norske jordmorforening har regnet ut at på Ullevål alene vil tidsbruken utgjøre 1 årsverk. Tilsvarende vil det være med andre oppgaver som innføres. Alle nye oppgaver er innført uten at vi har fått flere ressurser. Dette har ført til at jordmødre og leger har mindre tid til den fødende og barselkvinnen. Arbeidspresset øker og med det øker faren for å gjøre feil, eller å gjøre en dårligere jobb enn vi ønsker. En undersøkelse Den norske jordmorforening gjorde før sommeren viser at over 200 jordmødre vurderer å slutte pga for stort arbeidspres. Det vil bli en total kollaps i fødselsomsorgen dersom vi ikke klarer å beholde de som jobber på fødeavdelingene.

I disse dager legges budsjettene for klinikkene i helseforetakene. Den norske jordmorforening har erfart at de siste 6-8 årene har kvinneklinikkene fått beskjed om ytterligere kutt pga sviktene inntekter. Dette mener vi grunner i at dagens finansiering ikke treffer fødselsomsorgen. Et eksempel som belyser dette er en poliklinisk kontakt på sykehuset. Ved Gynekologisk poliklinikk utgjør dette 0,47 DRG poeng, og i poliklinikk for gravide utgjør det 0,27 DRG poeng. Disse poliklinikkene er sammenlignbare med tanke på utstyr og ressurser. I kampen om budsjettene blir vi også møtt med at fødselsantallet har gått ned. En reduksjon på 0,5-1 fødsel om dagen merkes ikke inne på fødeavdelingene. Fødselsomsorgen er veldig uforutsigbar, vi vet ikke hvilken dag det kommer inn 20 fødende og hvilken dag det kommer en. Derfor må vi ha en beredskap på lik linje med at vi må ha en brann og politiberedskap. Beredskap betyr noen ganger også at vi sitter og venter.

Barselomsorgen lider under de stadige kuttene i fødselsomsorgen. Liggetiden i barsel har gått ned de siste årene. Den norske jordmorforening er positiv til tidlig hjemreise dersom det er kvinnens ønske og hun får oppfølging med hjemmebesøk. Men kapasiteten i kommunen må bygges opp før kvinnene kan sendes tidlig hjem fra barselavdelingen. Nyere forskning viser at flere nybakte mødre får fødselsdepresjon nå enn tidligere. Fra 2000 tallet har den økt fra 9 prosent til 17 prosent.

https://www.dagsavisen.no/innenriks/psykiske-plager-etter-fodsel-ner-doblet-pa-15-ar-1.1107064?fbclid=IwAR3fKKbQ8bDQXfW3rTSvtfwdMugN1IKQXfLCS4LB6K2O_JSh2fek_XrUNCc

Den norske jordmorforening mener det er helt nødvendig å nå se på problemstillingene som er skissert i representant forslaget. Vi må bygge en robust fødselsomsorg for fremtiden, for alle landets kvinner uansett hvor de bor. Det fortjener kvinnen familien og den nyfødte.

Kari Aarø

Marte Berger-Nortvedt

Leder Den norske jordmorforening

Nestleder Den norske jordmorforening

DEN NORSKE JORDMORFORENING

TILSLUTTET: NORDISK JORDMORFORBUND ♦ DET INTERNASJONALE JORDMORFORBUNDET (ICM)

DEN NORSKE JORDMORFORENING

TILSLUTTET: NORDISK JORDMORFORBUND ♦ DET INTERNASJONALE JORDMORFORBUNDET (ICM)